

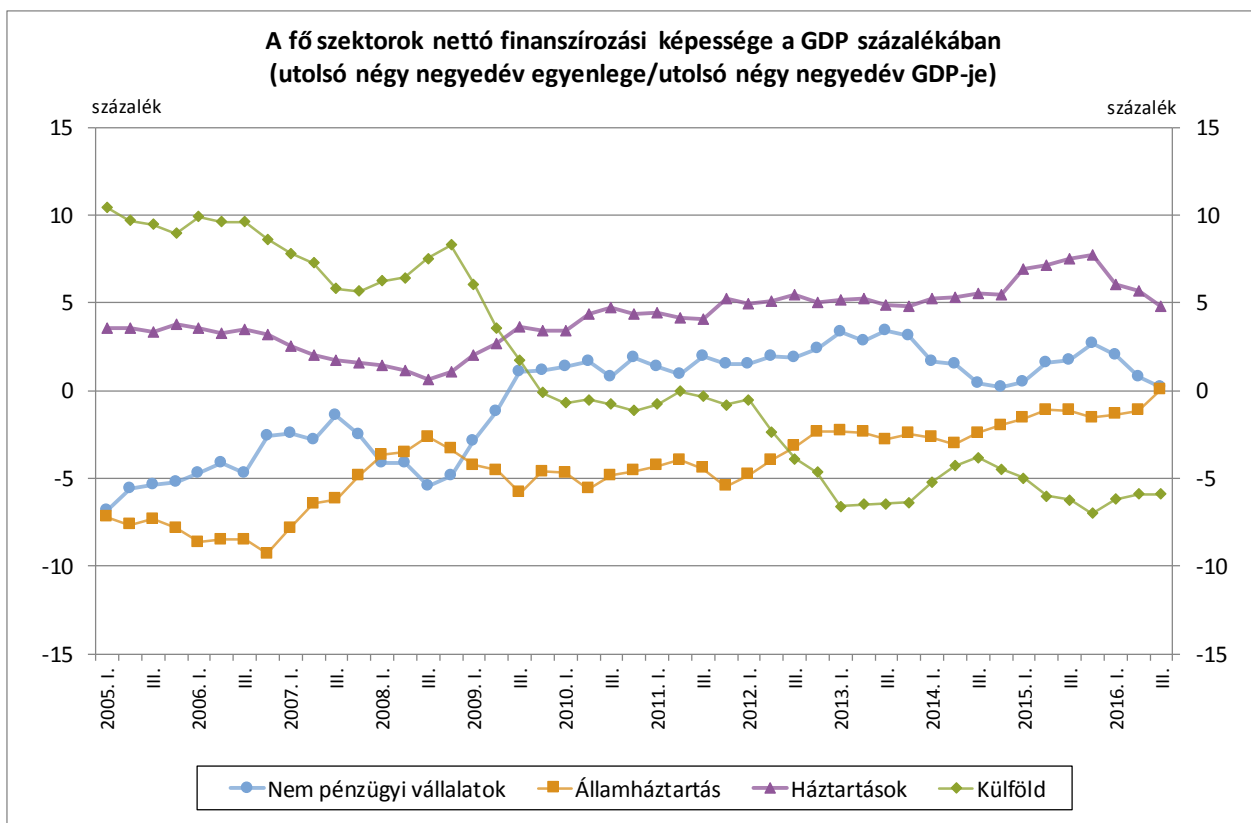

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A nemzetgazdaság pénzügyi számláinak adatairól

2016. III. negyedév

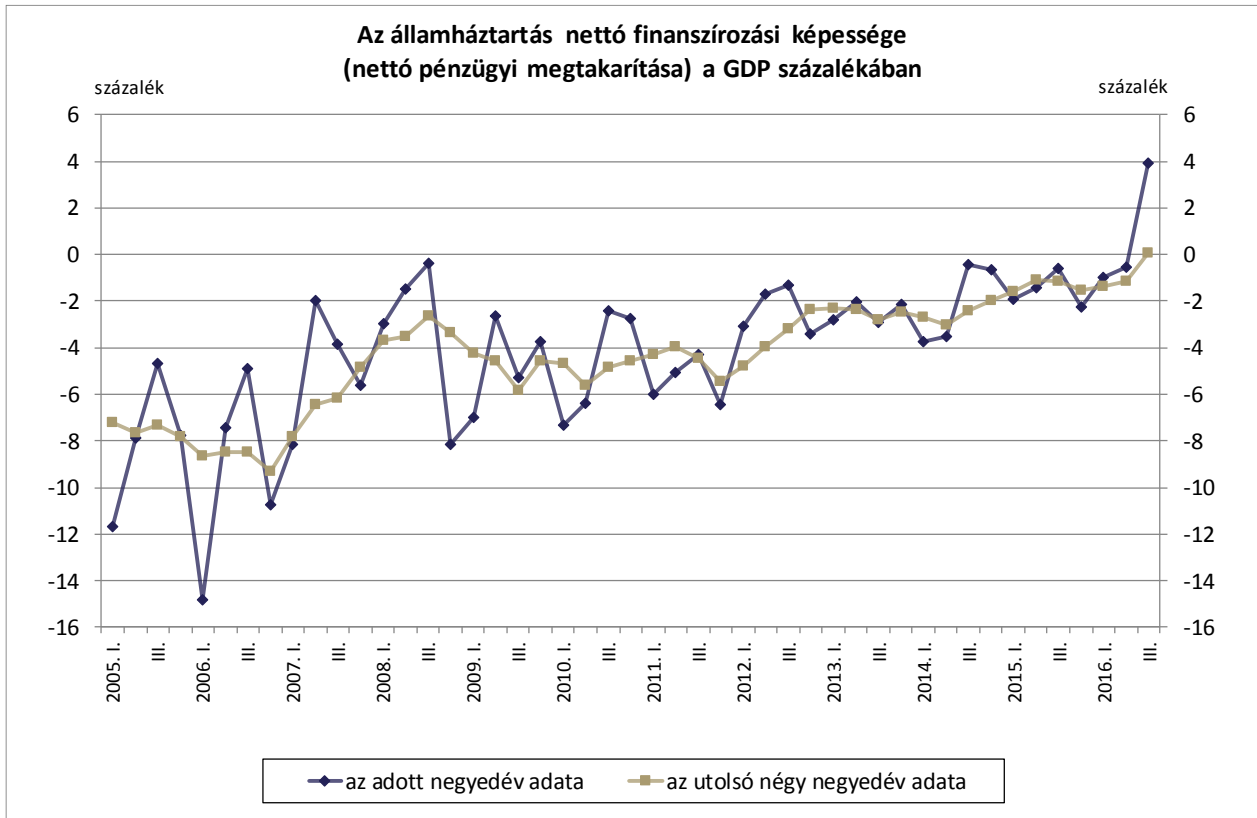
Budapest, 2016. december 30. - A pénzügyi számlák adatai szerint az államháztartás nettó finanszírozási képessége 2016 harmadik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP 0,1 százalékát tette ki. A háztartások nettó finanszírozási képessége a GDP 4,8 százaléka volt ugyanebben az időszakban. A nem pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képessége a GDP 0,2 százalékát, a külföld nettó finanszírozási képessége a GDP -5,9 százalékát tette ki 2016 harmadik negyedévével záruló egy évben.

*Megjegyzés: az áttekinthetőség érdekében a pénzügyi vállalatok és a háztartásokat segítő non-profit intézmények finanszírozási képessége - melyek értéke általában nulla közelében mozog - nem szerepel az ábrán. Az egyes negyedéveknél az adott negyedévével záruló egy év egyenlegeinek összege szerepel ugyanezen időszak GDP-jének százalékában kifejezve.

Az államháztartás nettó finanszírozási képessége a 2016 harmadik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP 0,1 százaléka (18 milliárd forint) volt. 2016 harmadik negyedévében az államháztartás finanszírozási oldalról számított nettó finanszírozási képessége a negyedéves GDP 3,9 százalékát tette ki (356 milliárd forintot). Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számításba vett (maastrichti) adóssága 2016 harmadik negyedévének végén a GDP

74,3 százaléka volt (25883 milliárd forint). Az adósság csökkenéséhez a devizaadósság leértékelődése 178 milliárd forinttal járult hozzá, ennek hatását a nettó hitelfelvétel 153 milliárd forinttal mérsékelte. Az államháztartás nettó tartozása (22578 milliárd forint) a GDP 64,9 százalékát tette ki 2016 harmadik negyedévének végén.

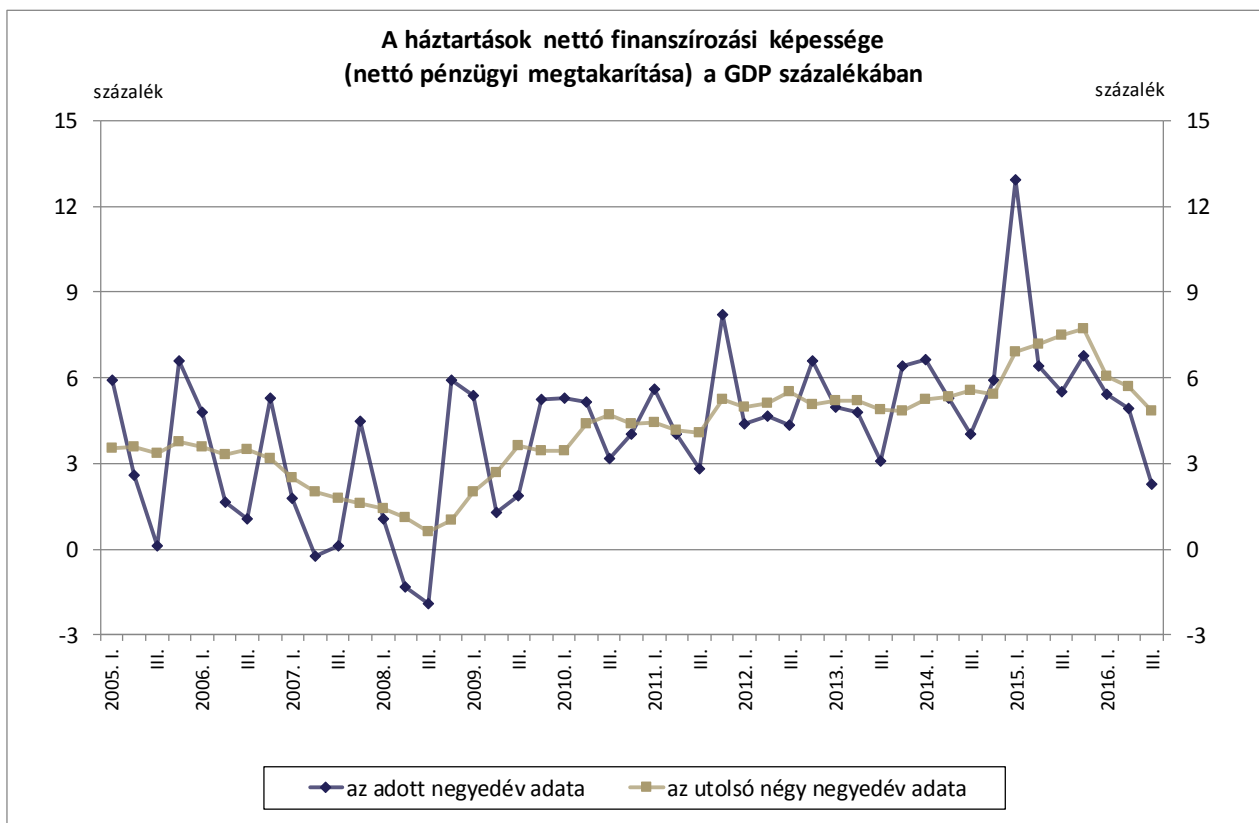

2016 harmadik negyedévében a központi kormányzat nettó finanszírozási képessége 319 milliárd forint volt. Eszköz oldalon jelentősen növekedett a jegybanknál és a hitelintézeteknél elhelyezett betétállomány, és tranzakcióból fakadóan emelkedett a központi kormányzat tulajdonában lévő részvények állománya is. Az előző negyedévhez hasonlóan csökkenés mutatkozott a pénzügyi derivatívák tekintetében, és jelentősen visszaestek az EU-val szembeni követelések is. A kötelezettségek terén az előző negyedévinél jóval kisebb mértékű növekedés mutatkozott a kincstárjegyek esetében, mivel a lakosság vásárlásai a korábbiakhoz képest mérsékeltebb ütemben emelkedtek, a pénzügyi vállalatok által tartott állomány pedig jelentősebb mértékben csökkent. Az államkötvény-állomány a jelentős nettó értékesítés következtében erőteljesen növekedett. A vásárlások túlnyomó részét a hitelintézetek bonyolították, de a lakosság részéről is mutatkozott kisebb mértékű kereslet. Lelassult viszont a külföldiek által tartott állampapír-állomány visszavásárlási folyamata, az előző negyedévekben tapasztalt dinamika e tekintetben mérséklődött. A hiteltartozások esetében a rövid lejáratú hitelek állományában mutatkozott csökkenés, a hosszú lejáratú hitelállomány lényegében változatlan maradt. Az egyéb tartozások terén kiugró mértékben csökkentek az

uniós támogatásokkal kapcsolatos kötelezettségek, ami azt eredményezte, hogy a központi kormányzat kötelezettségei – a jelentősebb állampapír-kibocsátás ellenére – összességében elenyésző mértékben növekedtek.

A helyi önkormányzatok nettó finanszírozási képessége 72 milliárd forint volt 2016 harmadik negyedévében. A szektor pénzügyi eszközei közül erőteljesen növekedett a hitelintézeteknél elhelyezett önkormányzati betétállomány, pénzügyi kötelezettségeik tekintetében pedig növekedtek a vállalatokkal szembeni egyéb tartozásaik.

A társadalombiztosítási alapok nettó finanszírozási igénye 35 milliárd forint volt. Eszközeik közül csökkent a központi kormányzatnál tartott betétállomány és a háztartásokkal szembeni járulékkövetelés, kötelezettségeik terén pedig növekedett a központi kormányzat által nyújtott rövid lejáratú hitelállomány.

A háztartások nettó finanszírozási képessége 2016 harmadik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP 4,8 százaléka (1683 milliárd forint) volt. Az utóbbi negyedévekben folyamatosan mérséklődött a szektor pénzügyi megtakarítása, mely 2016 harmadik negyedévében a negyedéves GDP 2,3 százalékát tette ki (203 milliárd forintot). A háztartások pénzügyi eszközeinek bővülésében továbbra is az állampapírokba történő befektetésnek volt meghatározó szerepe. Ezen belül a rövid lejáratú papírok iránt mutatkozott nagyobb kereslet, de a hosszú lejáratú

államkötvények állománya is folyamatosan bővült. Ebben a negyedévben a lejáráó banki kötvények miatt jelentősen csökkent a háztartások hitelintézetekkel szemben fennálló követelése és ugyancsak csökkent a hitelintézeti kibocsátású tőzsdei részvényekben lévő befektetése is. A betétállomány a devizabetétek jelentős növekedése eredményeként bővült, miközben a forintbetétek állománya csökkent. A harmadik negyedévben tovább növekedett a háztartások nem pénzügyi alapokba történő befektetése, ezt azonban ellensúlyozta a pénzügyi alapokat jellemző nettó jegyeladás, így összességében a háztartások befektetési jegy portfóliója alig változott. Csak kis mértékben emelkedett a háztartások biztosítástechnikai tartalékokban kimutatott vagyona is, tranzakcióból adódóan bővült a nyugdíjpénztári vagyon, a biztosítóknál kimutatott tartalékok állománya azonban csökkent.

A háztartások hitelállománya a több éve tartó tranzakciós csökkenés után ebben a negyedévben növekedett. A hitelintézetek által nyújtott ingatlanhitelek esetében ismét kismértékű nettó hitelfelvétel történt, emellett a fogyasztási hitelek állománya is bővült tranzakcióból adódóan, döntően az egyéni vállalkozók hitelfelvételei miatt.

A nem pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képessége a pénzügyi számlák adatai szerint a 2016 harmadik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP 0,2 százalékát (79 milliárd forint) érte el, miközben 2016 harmadik negyedévében finanszírozási igénye jelentkezett, a szektor egyenlege a negyedéves GDP -0,7 százaléka (-66 milliárd forint) volt. Ebben a negyedévben mind a követelések, mind a kötelezettségek csökkentek tranzakcióból adódóan. A pénzügyi eszközök esetében a külfölddel szemben fennálló hitel követelések jelentős mérséklődése volt a meghatározó, de csökkent a külföldi kibocsátású befektetési jegyek és a pénzügyi derivatívák állománya is tranzakcióból fakadóan. Növekedett ugyanakkor a szektor államháztartással szemben fennálló követelése, a nettó állampapír vásárlás és az egyéb adójellegű követelések emelkedése miatt. A pénzügyi vállalatokkal kapcsolatos követelések elsősorban a hitelintézeteknél elhelyezett folyószámla betétek bővülése és a rövid lejáratú betétek csökkenése miatt változtak.

A nem pénzügyi vállalatok kötelezettségeinek alakulását is a külfölddel kapcsolatos ügyletek határozták meg. Bár a külföld által tartott tulajdonosi részesedések növekedtek tranzakcióból adódóan, ezt ellensúlyozta a jelentős mértékű nettó hiteltörlesztés. A nem pénzügyi vállalatoknak a belföldi szektorokkal szemben fennálló tartozása ebben a negyedévben kis mértékben növekedett, melyen belül a hitelintézetekkel szembeni nettó hitelfelvétel volt a jelentősebb tétel.

A külföld nettó finanszírozási képessége a 2016 harmadik negyedévével záruló egy évben a GDP -5,9 százaléka (-2048 milliárd forint), a harmadik negyedévben a negyedéves GDP -5,4 százaléka (-487 milliárd forint) volt, vagyis a nemzetgazdaság ilyen mértékben finanszírozta a külföldet. Ebben a negyedévben tranzakcióból adódóan valamennyi belföldi szektorral szemben csökkent a külföldiek követelése. Legnagyobb mértékben a nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitelek mérséklődtek, de csökkent a hitelintézetnél elhelyezett betétek, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és az egyéb követelések állománya is. Ezt részben ellensúlyozta, hogy a külföldiek nagy mértékben növelték a nem pénzügyi vállalatokban tartott részesedéseik állományát tranzakcióból adódóan.

A kötelezettségeket illetően jelentős negatív tranzakció figyelhető meg a nem pénzügyi vállalatoktól felvett hitelek esetében. Növekedett ugyanakkor a betétek állománya, a nem pénzügyi vállalatok és a hitelintézetek is növelték külföldön tartott betéteiket, miközben a központi bank csökkentette azt. Ezen túlmenően ebben a negyedévben kisebb tranzakcióból adódó állománynövekedés jelent meg a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a tulajdonosi részesedések instrumentumon is.

***

Táblázatok

A szektorok főbb adatai

	2013	2013	2014	2014	2014	2014	2015	2015	2015	2015	2016	2016	2016
	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év
A nettó finanszírozási képesség negyedéves adatai, milliárd forint													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	414	177	-277	163	60	117	-176	517	113	446	-380	79	-66
Pénzügyi vállalatok (S.12)	92	-96	127	-192	28	9	-367	-308	-67	86	50	66	8
Államháztartás (S.13)	-225	-177	-269	-279	-39	-59	-145	-121	-51	-213	-75	-49	356
Háztartások (S.14)	240	526	479	423	338	524	973	533	482	635	416	428	203
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	-3	21	49	143	2	106	-2	-7	5	40	19	13	-14
Külföld (S.2)	-519	-451	-108	-258	-390	-697	-284	-614	-482	-994	-30	-537	-487
A nettó finanszírozási képesség négy negyedéves adatai (az adott negyedévvél záruló egy év adata), milliárd forint													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	1 009	931	502	477	123	63	165	519	572	902	697	259	79
Pénzügyi vállalatok (S.12)	262	241	250	-68	-133	-28	-522	-638	-732	-656	-238	135	209
Államháztartás (S.13)	-829	-740	-824	-951	-764	-646	-522	-363	-376	-530	-460	-389	18
Háztartások (S.14)	1 446	1 457	1 604	1 667	1 766	1 764	2 258	2 368	2 512	2 623	2 066	1 962	1 683
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	24	24	69	210	215	300	249	99	101	35	56	76	58
Külföld (S.2)	-1 912	-1 914	-1 600	-1 336	-1 207	-1 453	-1 629	-1 985	-2 077	-2 374	-2 120	-2 042	-2 048
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a negyedév végén, milliárd forint													
Államháztartás (S.13)	23 107	23 076	24 915	25 420	25 084	24 514	24 985	25 887	25 920	25 402	26 156	25 908	25 883
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adósságának negyedéves változása, milliárd forint													
adósság változása	-156	-31	1 839	505	-336	-570	471	902	34	-518	754	-248	-25
ebből: tranzakció	-278	28	1 484	431	-338	-705	902	395	94	-606	753	-307	153
átértékelődés	122	-59	301	73	5	135	-439	507	-60	89	1	59	-178
egyéb volumenváltozás	0	0	54	0	-3	0	8	0	0	0	0	0	0
	2013	2013	2014	2014	2014	2014	2015	2015	2015	2015	2016	2016	2016
	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év
A negyedéves nettó finanszírozási képesség a negyedéves GDP százalékában													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	5,3	2,2	-3,8	2,0	0,7	1,3	-2,3	6,2	1,3	4,7	-4,9	0,9	-0,7
Pénzügyi vállalatok (S.12)	1,2	-1,2	1,8	-2,4	0,3	0,1	-4,9	-3,7	-0,8	0,9	0,7	0,8	0,1
Államháztartás (S.13)	-2,9	-2,2	-3,7	-3,5	-0,5	-0,7	-1,9	-1,4	-0,6	-2,3	-1,0	-0,6	3,9
Háztartások (S.14)	3,1	6,4	6,6	5,3	4,0	5,9	12,9	6,4	5,5	6,8	5,4	4,9	2,3
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	0,0	0,3	0,7	1,8	0,0	1,2	0,0	-0,1	0,1	0,4	0,2	0,1	-0,2
Külföld (S.2)	-6,7	-5,5	-1,5	-3,2	-4,7	-7,9	-3,8	-7,4	-5,5	-10,6	-0,4	-6,2	-5,4
A négy negyedéves nettó finanszírozási képesség a négy negyedéves GDP százalékában													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	3,4	3,1	1,6	1,5	0,4	0,2	0,5	1,6	1,7	2,7	2,0	0,7	0,2
Pénzügyi vállalatok (S.12)	0,9	0,8	0,8	-0,2	-0,4	-0,1	-1,6	-1,9	-2,2	-1,9	-0,7	0,4	0,6
Államháztartás (S.13)	-2,8	-2,5	-2,7	-3,1	-2,4	-2,0	-1,6	-1,1	-1,1	-1,6	-1,3	-1,1	0,1
Háztartások (S.14)	4,9	4,8	5,2	5,4	5,6	5,4	6,9	7,2	7,5	7,7	6,0	5,7	4,8
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	0,1	0,1	0,2	0,7	0,7	0,9	0,8	0,3	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2
Külföld (S.2)	-6,4	-6,4	-5,2	-4,3	-3,8	-4,5	-5,0	-6,0	-6,2	-7,0	-6,2	-5,9	-5,9
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a GDP százalékában a negyedév végén													
Államháztartás (S.13)	77,8	76,6	81,2	81,6	78,9	75,7	76,4	78,3	77,5	74,7	76,5	75,0	74,3

***

Módszertani megjegyzések

1. Módszertani fejlesztések eredményeinek megjelenése egyes követelések és kötelezettségek adataiban

A jelen adatközléshez becslés készült a háztartás szektorhoz tartozó önálló vállalkozások kereskedelmi hiteleinek, illetve egyéb követeléseinek és kötelezettségeinek meghatározására, melyek korábban nem szerepeltek a pénzügyi számlákban. A módosítás egyrészt a háztartások nem pénzügyi vállalatokkal szembeni követeléseit és kötelezettségeit érinti, másrészt a háztartások egymás közötti kapcsolataiban jelenik meg. Ezek a tételek nem befolyásolják érdemben a háztartások vagy a nem pénzügyi vállalatok egyenlegmutatóit, de növelik a követelések és kötelezettségek állományát és a tranzakciókat. Az adatok a teljes időszoron visszavezetésre kerültek.

A fentiekén túlmenően pontosításra került a háztartások nem pénzügyi vállalatokkal szemben fennálló közüzemi díjtartozásainak (kereskedelmi hitel tartozásainak) becslési módszere. Ez érintette az állományi és tranzakciós adatokat, a nemfizetés miatti követelés-leírás pedig egyéb volumenváltozásként került kimutatásra. A kereskedelmi hitelek növelése és a követelés-leírás bevezetése együttesen évente általában 20-30 milliárd forinttal csökkentette a háztartási szektor nettó finanszírozási képességét és növelte a nem pénzügyi vállalatokét.

Becslés készült az egyszerűbb adózási formákra (EVA, KIVA, KATA) áttért gazdasági társaságok, társas vállalkozások mérlegadataira, melyek a pénzügyi számlákhoz felhasznált társasági adóbevallás adatokkal nem voltak lefedve. A vállalati adatok kiegészítése elsősorban a háztartások tulajdonában lévő vállalati részesedések (üzletrészek) adatait érinti, az üzletrész állomány 2004-től kezdődően került beépítésre a pénzügyi számlákba.

Felülvizsgálatra került a befektetési jegyek és a biztosítástechnikai tartalékok tranzakció-számításának módszere a pénzügyi számlákban. A módosítás hatására a háztartások, a befektetési alapok, a biztosítók és a pénztárak átértékelődési és tranzakciós adatai változtak, az állományi adatok változatlansága mellett. A háztartási szektor nettó finanszírozási képessége évente általában 50-100 milliárd forinttal csökkent a korrekciók hatására, és ennek megfelelően emelkedett a pénzügyi vállalati szektor nettó finanszírozási képessége.

2. A háztartások 2016 harmadik negyedévi adataihoz kapcsolódó bizonytalanságok

A háztartások külföldi pénzügyi eszközeinek megfigyelése nem teljes körű, ezért a háztartási szektor külföldi pénzügyi megtakarításaira vonatkozó adatok bizonytalanságokat tartalmaznak a pénzügyi számlákban. A jövőbeni publikációk során a becslült értékek változhatnak, illetve a későbbiekben beérkező tényadatok válthatják fel azokat.

A pénzügyi számlákhoz kapcsolódó tájékoztató adatok megjelenése

A jelen publikációval együtt közlésre kerültek az állami és önkormányzati tulajdonú nem pénzügyi nagyvállalatok főbb pénzügyi adatai, a pénzügyi számlák és fizetésimérleg-statisztikák, illetve a pénzügyi számlák és a monetáris mérlegstatisztikák közötti különbséget bemutató táblák, továbbá a közösségi (állami és önkormányzati) tulajdonú

vállalatok éves pénzügyi számláit tartalmazó táblázatok. Ezek az alábbi hivatkozásra kattintva érhetőek el:
<http://www.mnb.hu/statisztika/statisztikai-adatok-informaciok/adatok-idosorok/xii-a-nemzetgazdasag-penzugyi-szamlai-penzugyi-eszkozok-es-kotelezettsegek-allomanyai-es-tranzakcioi/a-penzugyi-szamlakhoz-kapcsolodo-egyeb-adatok>.

***

Az adatrevíziók hatása a pénzügyi számlákban megjelenő adatokra

A szektorok nettó finanszírozási képességének változása a 2016. II. negyedévéről publikált teljes körű adatokhoz képest (milliárd forint)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016. I. n.év	2016. II. n.év
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	27	32	58	67	19	39	20	15	39	-72	-64
Pénzügyi vállalatok (S.12)	56	80	46	66	17	46	54	107	80	17	32
Államháztartás (S.13)	0	0	0	0	0	0	0	2	-27	17	-21
Háztartások (S.14)	-82	-112	-104	-132	-36	-85	-74	-124	-93	-26	-41
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S.15)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Külföld (S.2)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	64	94

Az adatrevíziók a pénzügyi számlák adatforrásaiban és számítási eljárásokban történt változásokat tükrözik. A 2016. II. negyedévre vonatkozó teljes körű adatközléshez képest elsősorban a háztartások egyes követelései és kötelezettségei meghatározásához alkalmazott számítási eljárások felülvizsgálatának és módosításának hatására változtak az adatok. Ezek a módosítások a háztartások, a nem pénzügyi vállalatok és a pénzügyi vállalatok állományi és tranzakciós mutatóit érintették a teljes időszoron. 2016-ra vonatkozóan változtak az adatok a fizetésimérleg-statisztikában végrehajtott adatfelülvizsgálat hatására, az államháztartás esetében pedig változást okozott a frissített adatforrások, információk felhasználása.

Hivatkozások:

[Összefoglaló táblázatok](#)

[Idősorok](#)

[Grafikonok](#)

[Módszertani kézikönyv](#)

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI IGAZGATÓSÁG

Elérhetőség:

Tel.: + 36 (1) 428-2750

Fax: + 36 (1) 429-8000

E-mail: sajto@mnb.hu